

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Л.В. Жердецька

“ _____ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072-Фінанси, банківська справа та страхування
за освітньою програмою «Банківська справа»
на тему:
«ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОГО КРЕДИТУВАННЯ В
УКРАЇНІ»

Виконавець:

Студентка факультету фінансів та
банківської справи, 41 групи

Зваричук Наталя Мирославівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., викл.

(науковий ступінь, вчене звання)

Кретов Д.Ю. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2020

АНОТАЦІЯ

Зваричук Н.М. «Особливості розвитку роздрібного кредитування в Україні»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Банківська справа»

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються економічна сутність та особливості роздрібного кредитування в Україні; охарактеризовано види та класифікацію роздрібного кредитування, а також особливості споживчого кредитування.

Проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку роздрібного кредиту в банківській системі та на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Запропоновано удосконалені методи оцінки кредитоспроможності позичальників при роздрібному кредитуванні

Ключові слова: банк, кредит, роздрібне кредитування, споживчий кредит.

ANNOTATION

Zvarychuk N.M. "Peculiarities of retail lending development in Ukraine" Qualifying work for a bachelor's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance"

(code and name of the specialty)

under the educational program "Banking"

(name of educational program)

Odessa National Economic University. - Odessa, 2020.

The paper considers the economic essence and features of retail lending in Ukraine; types and classification of retail lending, as well as features of consumer lending are characterized.

The current state and trends in the development of retail credit in the banking system and on the example of JSC CB "PrivatBank" are analyzed.

Improved methods for assessing the creditworthiness of borrowers in retail lending are proposed

Key words: bank, credit, retail crediting, consumer credit.

Зміст

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ РОЗДРІБНОГО БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ.....	7
1.1. Економічна сутність роздрібного банківського кредитування	7
1.2. Класифікація роздрібних банківських кредитів	13
1.3. Особливості споживчого кредитування в банках України.....	18
Висновки до 1 розділу	26
РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ РОЗДРІБНОГО БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	28
2.1. Сучасний стан та тенденції розвитку роздрібного банківського кредитування в Україні	28
2.2. Оцінка діяльності АТ КБ «Приват банку» на ринку роздрібного кредитування.	40
2.3. Проблеми банківського споживчого кредиту в Україні та досвід їх вирішення.....	47
Висновки до 2 розділу	55
РОЗДІЛ III. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ОБСЛУГОВУВАННЯ БАНКАМИ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ ПРИ РОЗДРІБНОМУ КРЕДИТУВАННІ	57
3.1. Перспективи розвитку операцій з надання споживчого кредиту в банках.....	57
3.2. Шляхи вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальників при роздрібному кредитуванні.....	64
Висновки до 3 розділу	76
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми. Перехід до ринкової економіки вимагає від банків України підвищення ефективності надання банківських послуг, конкурентноздатності і підвищення якості послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу. В даний час значну частину банківських послуг банки отримують на ринку роздрібних послуг.

Комерційні банки та їх установи працюють на принципах комерційного розрахунку, тобто в процесі виконання своїх функцій вони одержують прибуток. Банківський прибуток є одним з найважливіших показників ефективності функціонування банку, його стабільності. Він формується у результаті здійснення кредитних, розрахункових, грошових операцій та інших видів діяльності банків.

Під роздрібним ринком у банківській діяльності прийнято розуміти ринок окремих осіб (індивідуальний), а також представників малого бізнесу.

Усе вище згадане підкреслює величезну роль та значення теми даної дипломної роботи сучасних умовах господарювання. Вибрана тема є досить актуальною для сьогодення, для розвитку економічних процесів на Україні і має першорядну важливість для кожного комерційного банку, який бажає досягти успіху.

Різносторонні аспекти банківського роздрібного кредитування знаходяться в колі наукових інтересів широкої спільноти вітчизняних та закордонних учених. З'ясуванню економічного змісту, особливостей та класифікації видів роздрібного банківського кредитування присвячені дослідження В. Боровського, С. Бочкарьової, В. Виговської, С. Гладкової, М. Забаштанського, І. Івасів, А. Ієвлевої, А. Мороза, В. Ніканорова, А. Пивовара, А. Попової, В. Романенко, та інших.

Метою дипломної роботи є розгляд економічного змісту, аналіз та розробка основних напрямків удосконалення банківського роздрібного кредитування.

Для досягнення означеної мети в роботі ставились і були вирішені такі завдання:

- висвітлити економічну природу роздрібного кредитування;
- визначити основні види роздрібного кредиту;
- дослідити особливості споживчого кредитування в банках України;
- оцінити сучасний стан та тенденції розвитку роздрібного банківського кредитування в Україні;
- визначити особливості карткового роздрібного кредитування;
- дослідити стан роздрібного кредитування в АТ КБ «ПриватБанк»
- дослідити проблеми сучасного стану банківського роздрібног кредитування;
- визначити умови розвитку операцій з надання споживчих кредитів населенню;
- обґрунтувати шляхи вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальників при роздрібному кредитуванні.

Об'єктом дослідження є роздрібні кредити, що надаються банками населенню.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти механізму роздрібного банківського кредитування .

Методи дослідження. У роботі використано традиційні та сучасні методи пізнання економічних явищ та процесів: аналіз і синтез, індукція та дедукція; логічний метод; метод наукової абстракції (під час розгляду наукових підходів до класифікації моделей корпоративної соціальної відповідальності, окремих функцій та форм соціальної орієнтації банківської системи); економікостатистичні методи (для опрацювання даних про банківські установи); економіко-математичне моделювання та методи формалізації експертних оцінок. Використання системного підходу дозволює окреслити проблемні питання податкового регулювання та стимулювання соціальної відповідальності банків.

Інформаційною базою при написанні роботи були: закони і підзаконні акти України щодо податкового регулювання банківської системи; матеріали Національного банку України, Групи Світового Банку, монографічні дослідження та періодичні вітчизняні й зарубіжні видання, статистичні та архівні матеріали, нефінансові та фінансові звіти банків України, результати власних досліджень автора.

ВИСНОВКИ

Здійснене в даній роботі дослідження соціальних аспектів споживчого кредитування населення дає підстави сформулювати наступні узагальнюючі висновки.

Роздрібне банківське кредитування – це самостійний напрямок банківської діяльності, пов'язаний з наданням стандартизованих послуг населенню. Роздрібним банківським послугам притаманні високий рівень стандартизації, простота, можливість раціональної обробки запитів клієнтів, що, у свою чергу, забезпечить збільшення кількості клієнтів.

Роздрібне кредитування включає в себе споживче кредитування, іпотечне кредитування, кредитування за кредитними картками, та виділяють автокредитування. Основною складовою роздрібною кредитного портфеля є споживчі кредити. На теперішній час споживче банківське кредитування залишається одним із перспективних напрямків розвитку банківської індустрії.

Врахування соціального аспекту споживчого банківського кредитування будуть сприяти підвищенню суспільного інтересу до проблеми недостатньої соціальної спрямованості ринку споживчого кредитування і, в підсумку, допоможуть загальному оздоровленню даної ситуації, як в фінансовій, так і в соціальній сфері, а також матимуть позитивний вплив на нормалізацію господарського життя суспільства, та оздоровленню економіки країни. Після проведеного американською компанією дослідження серед українських банків, було виявлено, що лише 18,1% банків, ілюструють рекламу з реальними відсотковими ставками, 72% реклами, взагалі не несуть ніякої фінансової інформації. Вагома частка банків не надають кредитних паспортів, для ознайомлення потенційного позичальника з усіма умовами договору. Це говорить про те, що регулятор не має змоги контролювати дотримання банками Закону України «Про споживче кредитування»

Проаналізувавши діяльність банківської системи можна відмітити, що протягом періоду з 2015-2019 роки об'єми виданих споживчих кредитів поступово збільшувались. Спостерігалась тенденція росту відсоткової ставки, разом із збільшенням проблемної заборгованості за виданими кредитами. Досить швидкий темп росту проблемної заборгованості пояснюється неякісними кредитами в портфелях банків, які спричинені в результаті недостатньої оцінки кредитоспроможності позичальників.

Особлива увага приділена проблемі високої ціни споживчих кредитів. Основними чинниками, на усунення яких мають бути направлені зусилля в вирішенні проблеми високих ставок за споживчими кредитами, визнано: недосконалість стандартизації кредитного процесу; відсутність належного контролю за порушення прав споживачів фінансових послуг з боку регулюючих органів.

Необхідною умовою ефективного розвитку споживчого кредиту в перспективі, а також невід'ємними складовими механізму, що гарантував би банкам імунітет до глобальних економічних викликів і стійкість взагалі, є стабільна й якісна клієнтська база, високоефективний ризик-менеджмент і досконалі процедури здійснення операцій, в тому числі, з надання споживчих кредитів.

Обґрунтовані наступні перспективні напрямки вдосконалення операцій з надання споживчого кредиту в банках:

- 1) формування спеціальних структурних підрозділів, що займаються споживчими кредитами й максимізація ефективності їх взаємодії;
- 2) вдосконалення внутрішньобанківського ризик-менеджменту споживчого кредитування;
- 3) розвиток споживчих кредитних продуктів і формату їх продажів;
- 4) підвищення мотивації персоналу кредитних підрозділів.

Істотним гальмом розвитку банківського споживчого кредиту в Україні є нерозвиненість його інфраструктури в особі кредитних бюро і колекторів. Особливо актуальним в умовах інтенсивного розвитку

споживчого кредиту в Україні є врегулювання економіко-правових відносин, що виникають з приводу збирання, збереження й використання інформації про виконання боргових зобов'язань позичальниками, фактична відсутність правового механізму діяльності і взаємодії колекторських агенцій з іншими учасниками ринку. Обґрунтовано необхідність якнайшвидше на законодавчому рівні чітко визначити умови передання проблемних кредитів колекторам і їх подальші повноваження в стягненні боргів з населення.

Задля покращення стану кредитування варто звернутися до кращих вітчизняних та зарубіжних напрацювань, особливо це стосується модернізації діючої системи рейтингування позичальників та подальшого її впровадження у вітчизняних реаліях. З метою мінімізації прояву наслідків зростання ризиків кредитування споживчих потреб населення, доцільною є реалізація наступних заходів: посилення вимог до позичальників через жорстку процедуру надання кредитів на споживчі потреби; спрощення процедури стягнення заставного майна несумлінного боржника; створення ефективної системи бюро кредитних історій; створення ефективної системи взаємодії фінансово-кредитних установ, бюро кредитних історій, колекторських і страхових компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сороківська З.К. Банківський роздрібний бізнес: навч. посіб./З.К.Сороківська. – Тернопіль, Астон, 2013.- 245 с.
2. Історія грошей і банківництва: Підручник / І. Г. Скоморович, С. К. Реверчук, Я. Й. Малик. — К.: Атіка, 2004. — 340 с.
3. Охрименко І.С. Споживчий кредит в Україні: реалії та перспективирозвитку: дис. канд. екон. наук: 08.00.08/ Охрименко Ірина Сергіївна. – К., 2015. – 290с.
4. Кузнецова Л.В. Кредитний менеджмент: [навч. підручник]/ Л.В. Кузнецова – К.: Знання, 2007. – 330 с.
5. Владичин У.В. Банківське кредитування: навч. посіб / У.В. Владичин, С.К. Реверчук. – К.: Атака, 2008. – 648 с.
6. Роздрібний банківський бізнес у сучасних умовах / Т.О. Журавльова,
Л.І. Назаркіна // Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка» – 2010. – Том 15, Вип. 20. – С. 69–75.
7. Івасів Б.С. Гроші та кредит: Підручник / Б.С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 528 с.
8. Купрієнко О.В. Тенденції розвитку роздрібногo бізнесу в сучасній банківській системі / О.В. Купрієнко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (28–29 жовтня 2010 р.) / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, 2010. – Том 1. – С. 46–48.
9. Охрименко І.Б. Вплив споживчого кредиту на основні макроекономічні показники / І.Б. Охрименко // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – К: КНЕУ, 2012. – Вип. 28. – С. 393-403.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

11. Офіційний сайт Національного банку України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
12. Панюков А.В. Применение системы кредитного скоринга для организации процесса розничного кредитования / А.В. Панюков, Е.С. БудинВестник Пермского университета. – 2009. – Вып. 1(1). – С. 41–50.
13. Попова А.А. Розничная банковская деятельность и стратегии ее развития в России : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. экон. наук : спец. 08.00.10 / А.А. Попова. – Саратов: 2007. – 20 с
14. Закон України Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : закон України, прийнятий Верховною Радою України 07.12.2000 № 2121- III. – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
15. Калініченко Л.Л. Брунько О.О. Тенденції роздрібних банківських послуг в Україні / Л.Л. Калініченко, О.О. Брунько // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. - №41. – С. 35-41.
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 №1023- XII// [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:www.rada.gov.ua.
17. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19.06.2003 № 979-IV // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:www.rada.gov.ua.
18. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України: Постанова НБУ від 02.08.2004 № 361 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:www.rada.gov.ua.
19. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» за станом на 12.07.2001р. № 2664-III. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.rada.gov.ua>
20. Річний звіт НБУ за 2015-2019 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу - [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua).

21. Банківські операції: підручник / [А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.]; за заг. ред. А. М. Мороза. – [3-тє вид.]. – К.: КНЕУ, 2008. – 608 с.
22. Торубка Л. Споживче кредитування в Україні: сучасний стан і напрями розвитку / Л. Торубка // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. - №3. - С. 227-230.
23. Рябинина Л.Н. Деньги и кредит, учебное пособие, второе издание переработанное и дополненное. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 602.
24. Банківська справа: Навчальний посібник / за ред. проф. Р.І.Тиркала. Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314с. (серія —Банки ібіржі)
25. Офіційний сайт державного комітету статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.ukrstat.gov.ua>
26. Собків О. Й. Суть роздрібного ринку банківських послуг та підходи до його сегментації/ О. Й. Собків Фінансова система України. Наукові записки. Серія «Економіка». – 2011. – Вип.18. – С. 441 – 446.
27. Міщенко В.І., Яценюк А.П., Коваленко В.В., Коренєва О.Г. Банківський нагляд: навч. посіб. — К.: Знання, 2008. — 406 с.
28. Невідома Л.О. Оцінка діяльності банку на ринку платіжних карток /Л.О. Невідома, О.В. Марченко // Молодий вчений. – 2017. - №5(45). С. 680-684. Режим доступу:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/151.pdf>
29. Окрема фінансова звітність та звіт незалежного аудитора ПАТ КБ «Приватбанк» [Електронний ресурс]. – 2016. – 76 с. - Режим доступу: https://static.privatbank.ua/files/acpbua/Separate%20UKR_PB%202016.pdf
30. Охріменко О. Чи хочуть Українці брати кредити? / [Електронний ресурс] – Режим доступу - <http://www.wmg.lviv.ua>.
31. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: [http:// http://aub.org.ua](http://http://aub.org.ua)

32. Коноплицька О.М. Споживче кредитування в Україні та світі: проблеми та перспективи / О.М. Коноплицька // Збірник наукових праць РДГУ. – 2013. - № 2(48). – С. 102-112.
33. Лустюк В.В. Стан кредитування фізичних осіб в Україні та світі В.В. Лустюк // Економічна думка. – 2012. - № 7. – С. 12-28.
34. Річні звіти ПАТ «Приват Банк» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <https://privatbank.ua/>.
35. Офіційний сайт ПАТ «Приват Банк» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <https://privatbank.ua/>.
36. Пурій Г.М. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України / Г.М. Пурій // Міжнародний науково-практичний журнал : Фінансовий простір. – № 3(27). – 2017. – С. 41-45. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/stat/uk/forauthors>
37. Охрименко І.Б. Актуальні проблеми кредитування населення в Україні/ І.Б. Охрименко // Проблеми сучасної економіки в умовах фінансової нестабільності: Збірник тез наукових робіт міжнародної науково-практичної конференції - О.: у двох частинах. - «Центр економічних досліджень та розвитку», 2012. Ч 1. – С.14-16.
38. Продуктова політика банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу –<http://zavantag.com/docs/487/index-340370.html>
39. Янов В.В. Генезис системы розничного кредитования / В.В. Янов// Школа университетской науки: парадигма развития. – 2010. – Том II. – № 1(1). – С. 17–27.
40. Степаненко О.П. Ситуаційний аналіз і розроблення сценаріїв розвитку банківської системи // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Посткризовий розвиток фінансової системи України: проблеми та перспективи: Збірник наук. праць / НАН України. Ін-т регіональних досліджень; відп. ред. Є.І. Бойко. – Вип. 1. – Львів, 2010. – С. 290–299.

41. Шеремет А. Д. Методика фінансового аналізу підприємства [Текст]/ А.Д. Шеремет., Е.В. Негашев. – М.:ІНФРА-М, 1996.- 176с.
42. Шило Ж. С. Проблеми оцінки кредитоспроможності корпоративних клієнтів банку [Текст] / Ж.С. Шило // Зайнятість та соціальна інфраструктура. – Луцьк : Надстир'я. – 2011. – Вип. XVII. – № 4. – С. 154–163.
43. Шовкун І. Кредитоспроможність підприємств у контексті формування фінансових джерел відтворення переробної промисловості у регіонах України [Електронний ресурс] / І. Шовкун // Вісник Національного банку України. - 2014. - № 2. - С. 54-61. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2014_2_21
44. Янишевська В. М. Анализ платежеспособности предприятий и организаций: Практическое руководство для государственных и иных предприятий [Текст] / В.М. Янишевська, В.Т. Севру, Т.Е. Лукачер. – М. : ИНФРАМ, 1991. – С. 5–47.
45. Чайковський Я. Напрямки вдосконалення методики аналізу кредитоспроможності боржника-юридичної особи[Текст]/ Я. Чайковський // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2014. – №. 19 (1). – С. 176-188.
46. Фурик В. Г. Комплексна оцінка кредитоспроможності підприємств-позичальників комерційним банком [Електронний ресурс] / В. Г. Фурик, Т. К. Калугаряну // Вісник Вінницького політехнічного інституту. - 2014. - № 6. - С. 63-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_6_11
47. Терещенко О. Нові підходи до оцінки кредитоспроможності позичальників – юридичних осіб [Текст] / О. Терещенко // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 1 – С. 26-30.

48. Охрименко І.Б. Актуальні проблеми кредитування населення в Україні/ І.Б. Охрименко // Проблеми сучасної економіки в умовах фінансової нестабільності: Збірник тез наукових робіт міжнародної науково-практичної конференції - О.: у двох частинах. - «Центр економічних досліджень та розвитку», 2012. Ч 1. – С.14-16.

49. Терещенко О. О. Оцінка кредитних ризиків: відповідність новацій НБУ міжнародній практиці [Текст]// Вісник НБУ. – 2012. - №9. – С.4-8.

50. Управління банківськими ризиками [Текст]/ Л.О.Примостка та ін. ; за ред.Л.О.Примостки. – К.:КНЕУ, 2007. – 600 с.

51. Смолева Т. М. Сучасні методи оцінки кредитоспроможності позичальників банками України [Електронний ресурс] / Т. М. Смолева // Финансы, учет, банки. - 2014. - Вып. 1. - С. 241-245. - Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ Fub_2014_1_36

52. Соколова Л. В. Аналіз науково-практичного інструментарію оцінювання кредитоспроможності підприємств [Електронний ресурс] / Л.В. Соколова, О.Є. Соколов, А. О. Тімошева // Траектория науки.Электронный научный журнал. – 2016. – № 4(9) - Режим доступа : <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-naukovopraktichnogo-instrumentariyu-otsinyuvannya-kreditospromozhnosti-pidpriemstv>

53. Коваленко В.В. Кредитний ринок України: проблеми та перспективи розвитку. Регіональна економіка та управління. 2015. № 3(06). С. 79–82.

54. Невідома Л.О. Оцінка діяльності банку на ринку платіжних карток /Л.О. Невідома, О.В. Марченко // Молодий вчений. – 2017. - №5(45). С. 680-684. Режим доступу:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/151.pdf>

55. Міщенко В.І., Яценюк А.П., Коваленко В.В., Коренєва О.Г. Банківський нагляд: навч. посіб. — К.: Знання, 2008. — 406 с.

56. Терещенко О. Нові підходи до оцінки кредитоспроможності позичальників – юридичних осіб [Текст] / О. Терещенко // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 1 – С. 26-30.
57. Продуктова політика банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу –<http://zavantag.com/docs/487/index-340370.html>
58. Пурій Г.М. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України / Г.М. Пурій // Міжнародний науково-практичний журнал : Фінансовий простір. – № 3(27). –2017. – С. 41-45. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/stat/uk/forauthors>
59. Мочерний С. В. Банківська система України / С. В. Мочерний, Л. С. Тришак. – Львів : Тріада плюс, 2009. – 304 с.
60. Охрименко І.Б. Проблеми вартості споживчих кредитів в Україні /І.Б. Охрименко // Банківська справа. – № 2. - 2013. – С. 21-36.
61. Сусіденко В. Т. Організація і методика управління кредитною діяльністю комерційного банку / В. Т. Сусіденко. – В.: Логос, 2007. – 238 с. 208.